

RISØR KOMMUNE

Årsplan

Sektor Helse & Omsorg

2022

Innholdsfortegnelse

1	Innledning årsplan	3
2	Felles informasjon	4
3	Innsatsområder	6

1 Innledning årsplan

Kommunedirektørens kommentar

Som 2021 kommer også 2022 til å være preget av den helt spesielle situasjonen som verden befinner seg i som følge av pandemien med Covid19. I årsplanen for 2021 skrev jeg at "selv om det er gode utsikter til et noe mer normalt Norge fra sommeren, vil virkningene og ettervirkningene av koronapandemien prege det meste av det vi holder på med også dette året." Denne teksten gjelder i stor grad også for 2022.

Til tross for koronapandemi, ligger 2022 an til å bli et spennende og bra år for Risør kommune. Vi går inn i et avgjørende år for det største og viktigste infrastrukturtiltaket for vår region og kommune, kanskje noen gang; ny E-18 fra Tvedestrand til Bamble og starten på ny/utbedret Fv. 416 mot Risør sentrum. Her nærmet vi oss målnøret for reguleringsplanarbeidet, men i 12. time ble det utsatt for nærmere utredning av et alternativ med større grad av gjenbruk av dagens vei. Vårt oppdrag blir nå å bidra til at dette ikke skyver hele veianlegget ut av prioriteringslistene til Nye Veier og langt inn i en usikker framtid.

Andre viktige og spennende ting som ligger i løypa, er rullering av kommuneplanens samfunnsdel og ny kommunedelplan for klima og miljø. Vi skal i tillegg jobbe med viktig arbeid knyttet til tjenesteutvikling (fagfornyelsen, barnevernsreformen, BTI, frivilligheten, innsatstrappa, byjubileet mm). Og så skal vi bygge ferdig omsorgsboligene på Tjenna, fire nye psykiatriboliger og seks nye tilrettelagte PU-boliger i Tyriveien – for å nevne noe.

Året blir ganske sikkert også preget av starten på et betydelig omstillingsarbeid innenfor oppvekstområdet der målet er enda bedre kvalitet på tjenestene samtidig som vi må spare betydelige beløp (ca. 10 mill innen utgangen av 2025).

Jeg vil også nevne betydning av det som skjer i våre nærområder i året som kommer. Etableringen av megafabrikken Morrow Batteries i Arendal med kanskje så mye som 2.000 nye arbeidsplasser i løpet av noen år, gir store muligheter for hele regionen, for landsdelen, og for vår kommune.

Vi har flinke folk i Risør kommune, og jeg er sikker på at vi skal løse oppgavene våre bra også i 2022

2 Felles informasjon

Kommentar til budsjettvedtaket

Kommunestyret vedtok følgende driftsrammer for sektorene for kommende planperiode 2022-25.

Bevilgningsoversikt drift B	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Sektor kommunedirektør og stab						
Driftsinntekter	-2 529 000	-1 557 000	-1 558 000	-1 558 000	-1 558 000	-1 558 000
Driftsutgifter	39 472 000	33 585 000	35 046 000	34 996 000	34 996 000	34 996 000
Netto	36 943 000	32 028 000	33 488 000	33 438 000	33 438 000	33 438 000
Sektor samfunnsutvikling						
Driftsinntekter	-68 964 000	-61 729 000	-61 011 000	-61 011 000	-61 011 000	-61 011 000
Driftsutgifter	142 091 000	131 866 000	135 290 000	130 541 000	130 341 000	130 341 000
Netto	73 127 000	70 138 000	74 279 000	69 530 000	69 330 000	69 330 000
Sektor helse og omsorg						
Driftsinntekter	-46 536 000	-49 331 000	-34 543 000	-34 543 000	-34 543 000	-34 543 000
Driftsutgifter	248 475 000	243 629 000	254 299 000	254 299 000	254 299 000	254 299 000
Netto	201 939 000	194 298 000	219 756 000	219 756 000	219 756 000	219 756 000
Sektor skole og barnehage						
Driftsinntekter	-32 762 000	-27 579 000	-29 456 000	-29 456 000	-29 456 000	-29 456 000
Driftsutgifter	173 649 000	156 272 000	158 980 000	153 580 000	151 880 000	151 880 000
Netto	140 887 000	128 693 000	129 524 000	124 123 000	122 423 000	122 423 000
Felles inntekter, utgifter og avsetning						
Driftsinntekter	-6 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Driftsutgifter	-2 565 000	9 161 000	6 095 000	2 745 000	1 495 000	2 745 000
Netto	-2 571 000	9 156 000	6 090 000	2 740 000	1 490 000	2 740 000

Handlingsprogram og budsjett for 2022 er stramt og krevende.

Balansen i budsjettet forutsetter at betydelige økonomiske innsparinger gjennomføres som planlagt. Det blir derfor svært viktig at områdene og enhetene kommer tidlig i gang med dette arbeidet i 2022. Alle enhetene har stramme rammer for sin drift, dette betinger at enhetsleder og kommunalsjef følger tett opp i forhold til den økonomiske utviklingen og iverksetter tiltak når det er nødvendig.

Følgende tiltak med økonomisk effekt på drift ble vedtatt i kommunestyret for kommende planperiode og er lagt inn i økonomiplanen for 2022-25.

Tiltaksplan	Tiltaksliste til Handlingsprogram og økonomiplan 2022-25 (alle tall i hele 1000)	2022	2023	2024	2025
ref.nr	Felles / Kommunedirektør / Staber				
500-1	Arbeidsmiljøtiltak	300	300	300	300
500-2	Omstilling og fornying	200	200	200	200
500-3	Taksering av fritidsboliger og næringseiendom	1 500	0	0	0
500-4	Eiendomsskatt fritidsbolig og næringseiendom etter taksering	0	-3 000	-3 000	-3 000
500-5	Utgifter til valg	0	250	0	250
500-6	Tilskudd Risør By AS	750	750	750	750
	Reduksjon i skattesats eiendomsskatt	2 700	0	0	0
	Revisjon av finans og økonomireglement	0	0	0	0
	Sum tiltak Rådmann og stab/felles	5 450	-1 500	-1 750	-1 500
	Skole, barnehage, oppvekst				
400-1	Effektiviseringstiltak Voksenopplæringen	-500	-500	-500	-500
400-2	Effektiviseringstiltak Risør Ungdomsskole	-500	-1 000	-1 000	-1 000
400-3	Effektiviseringstiltak Risør barneskole og SFO	0	-3 000	-3 000	-3 000
400-4	Effektiviseringstiltak Sønedeled barneskole og SFO	-400	-800	-800	-800
400-5	Effektiviseringstiltak Hope oppveksstseneter	-400	-400	-400	-400
400-6	Strukturelle endringer innenfor skole- og barnehageområdet	0	-1 500	-3 200	-3 200
	Holdningsskapende turer i ungdomsskolen	150	150	150	150
	Sum tiltak oppvekst	-1 650	-7 050	-8 750	-8 750
	Samfunnsutvikling				
200-14	Brannverntiltak kommunale bygg	2 400	0	0	0
200-15	Vedlikehold kommunale bygg	2 000	0	0	0
200-16	Effektiviseringstiltak sektor for Samfunnsutvikling	-500	-500	-500	-500
200-17	Byjubileum 2023	300	200	0	0
	Enøk tiltak	50	0	0	0
	Renere by	200	0	0	0
	Styrking Byggesak, klima og næring	400	400	400	400
	Tilskudd Frelsesarmeen	50	0	0	0
	Styrking vaktmestertjenestene	450	450	450	450
	Styrking arbeid barn og unge	300	300	300	300
	Sum tiltak Samfunnsutvikling	5 650	850	650	650
	Helse og omsorg				
300-9	Samlokalisering leger	0	0	0	0
	Styrket grunnbemanning sykehjem	1 500	1 500	1 500	1 500
	Sum tiltak helse og omsorg	1 500	1 500	1 500	1 500
	Sum tiltak som påvirker budsjettammene	10 950	-6 200	-8 350	-8 100

3 Innsatsområder

Kommunens helse- og omsorgstjenester står foran store utfordringer i årene som kommer. Demografien viser at andelen eldre vil øke kraftig i årene framover. Samhandlingsreformen gjør at kommunen i tillegg får ansvar for flere og sykere pasienter og brukere. Andelen barn og unge blir mindre i samme periode. Samtidig vil barnevernsreformen stille økt krav til tidlig samordnet innsats rettet mot utsatte barn og unge.

Kommunens økonomiske planlegging må ta hensyn til dette. Tjenestebehovet i helse og omsorg vil øke til det dobbelte fram mot 2040 dersom tjenestene løses på samme måte som i dag. Derfor jobbes det kontinuerlig med tiltak som gir en mest mulig rasjonell og effektiv drift.

Innsatstrappa

Helse og omsorg gjennomførte i 2021 en større analyse av dagens tjenesteprofil og framtidige behov for tjenestene sammen med Østre Agder kommunene og Agenda Kaupang. Dette arbeidet danner mye av grunnlaget for sektorens prioriteringer og tiltak. Forankringen ut i organisasjonen tas bl.a. gjennom felles fagsamlinger med ansatte i enhetene.

Digitalisering og velferdsteknologi

Digitalisering av arbeidsprosesser gjør det mulig å effektivisere driften og samtidig gi kvalitativt bedre tjenester til pasient og bruker. Velferdsteknologi er også et viktig virkemiddel i denne sammenhengen. Kommunen samarbeider bl.a. med pensjonistforbundet sentralt og lokalt om utvikling innen feltet,

Videreutvikling av området ivaretas også gjennom Østre Agder samarbeidet.

Saksbehandling

Framtidig saksbehandling/saksbehandlere må ha fokuset rettet mot bunnen av innsatstrappa slik at den enkelte pasient/bruker kan klare seg godt og lengst mulig uten tyngre og kostbare tiltak. De må i tillegg ha kunnskaper om økonomi og organisatoriske relasjoner innen så vel helse og omsorg som ellers i kommunen, slik at kommunen sikrer riktig kapasitet på de ulike områdene når det virkelig trengs.

Helse og omsorg vil ha stort fokus på dette området i 2022.

Koordinering

Forventningene til tjenestene øker, noe som igjen øker behovet for mer helhetlige og koordinerte tjenester innad i kommunen og mellom kommunen og sykehuset. Den gode samhandlingen med kommunens fastleger må videreutvikles slik at bl.a. den demografiske utviklingen i årene framover møtes på en fornuftig måte. Overgangene mellom sykehus og kommune ivaretas av framforhandlede avtaler innen ulike områder.

Systemkoordinatorfunksjonen tydeliggjøres og styrkes i 2022.

I kommuneplanens samfunnsdel er det trukket fram fem hovedfokusområder for helse og omsorg. Disse kan kort oppsummeres i Forebygging og tidlig innsats Mestring Ressursfokus Kvalitet Digitalisering.

Heltid

Flere heltidsstillinger er et mål det har vært jobbet med både lokalt og regionalt for helse og omsorgssektoren gjennom prosjektet "Nytt Blikk på Agder" Dette har vært et læringsnettverk bestående av flere kommuner og har vært et virkemiddel for økt kvalitet og kontinuitet i tjenestene og tas nå videre i den enkelte kommune.

Kommunestyret styrket sykehjemmet med 1,5 millioner til dette formålet i budsjettbehandlingen.

Rekruttering og kompetanseutvikling

Helse og omsorg merker utfordringer i.f.t. rekruttering særlig for sykepleiere og leger. Tiltak for dette drøftes kontinuerlig med tillitsvalgte og tas nå også direkte med utdanningsinstitusjoner. Arbeidsmiljø, fagutvikling, videreutdanning og organisering er sentrale fokusområder her. Lønn står også sentralt, men synes ikke å være avgjørende alene.

Kommunen har startet arbeidet med en ny kompetanseplan som også vil gi retning for framtidig rekruttering.

Leve hele livet

Plan for Leve hele livet er vedtatt i kommunestyret i oktober 2021. Reformen er også forankret i kommuneplanens samfunnsdel og tiltakene med økonomiske konsekvenser legges inn i handlingsprogram, budsjett og økonomiplan.

Reformen Leve hele livet skal bidra til at eldre kan mestre livet lenger, ha trygghet for at de får god hjelp når de har behov for det, at pårørende kan bidra uten at de blir utslitt og at ansatte kan bruke sin kompetanse i tjenestene. Meldingens hovedfokus er å skape et mer aldersvennlig Norge og finne nye og innovative løsninger på de kvalitative utfordringene knyttet til aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp, sammenheng og overganger i tjenestene.

Antall personer over 80 år vil øke med 143% i Risør fram mot 2040. Dette innebærer at kommunen må fortsette å omstille og gjøre kloke tiltak for å møte dette på en best mulig måte. Utvidet hjemmebasert tjeneste, korttid og avlastning for pårørende, digitalisering og velferdsteknologi, treningsgrupper og oppsøkende dagsenter for eldre er stikkord her.

Brukermedvirkning

Brukermedvirkning er sentralt og brukerens kunnskaper, erfaringer og behov blir avgjørende for å finne gode og rasjonelle løsninger. Helt fra individuell kartlegging av den enkeltes behov til samhandling på systemnivå med elderrådet og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Prosjektet "boliger til unge funksjonshemmede" i Tyriveien initiert av foreldregruppen er et godt et eksempel på dette.

Pandemi

2021 har vært preget av pandemien og mye tyder på at 2022 også vil bli det. Dette beslaglegger tid og store ressurser som får konsekvenser for tjenesteutvikling, innovasjon, kompetanseutvikling og saksbehandling. Pandemien gir oss imidlertid også ny kunnskap og har vist at beredskap og smittevern i større grad må løftes opp og fram i den kommunale planleggingen. Det sterke helsesamarbeidet innen Østre Agder har vist seg nyttig og viktig for å kunne ha robuste og faglig gode løsninger innen smittevern og beredskap. Dette gjelder både faglig nivå, personellressurser, organisering, tilgang på smittevernustyr, sengekapasitet og økonomi

Beredskap

Gjennom bla kommunens beredskapsplan, kriseledelsesplan, smittevernplan og infeksjonskontrollprogram skal kommunen være rustet til å møte pandemier. Utfordringene er ajourføring og oppdatering underveis i en annerledes og krevende arbeidshverdag.

Revidert smittevernplan kommer til politisk behandling i februar.

Byggeprosjekter

To store byggeprosjekter vil prege 2022. Utvikling av Tjennasenteret med 17 nye omsorgsboliger

hadde byggestart høsten 2021. Tiltaket går rett inn i Leve hele livet reformen bl.a. med økt trygghet, tilgjengelighet og mestring for den enkelte.

Prosjektet Boliger unge funksjonshemmede er i startfasen og er tenkt byggestart våren 2022. Målsettingen her er at brukerne skal eie sine boliger organisert som et borettslag.

Samlokalisering av legene

Bystyret har vedtatt en samlokalisering av alle legene, samtidig som de har vedtatt å opprettholde solopraksisen på Sønedeled.

Kommunedirektøren tar sikte på å legge fram et forslag om dette før ferien.

Helselederform Østre Agder

Helselederforum Østre Agder (HLF) er et rådgivende organ for Rådmannsutvalget og utarbeider årlig sin virksomhetsplan. Utvalget skal fremme samhandling, utviklingsarbeid og kompetansesamarbeid innenfor fagfeltet helse, omsorg og levekår mellom kommunene i Østre Agder og sykehuset.

Hovedmålet er et sammenhengende tjenestetilbud som kjennetegnes av høy kvalitet, pasientsikkerhet, nærhet til pasienten, kompetente medarbeidere og effektivitet.

Omsorgsforskningskommune

Helse og omsorg i Risør er, gjennom samarbeidsavtale, en omsorgsforskningskommune. Dette innebærer å være partner med Senter for omsorgsforskning i dets forskningsaktivitet, nasjonalt og regionalt. Partnerskapet innebærer blant annet å bistå i prosessen med å samle inn relevant informasjon til forskningsprosjekter ved for eksempel å sette senteret i kontakt med viktige informanter i omsorgstjenestens nedslagsfelt ved behov. Det kan også innebære å delta som forskningsdeltaker gjennom å svare på et spørreskjema eller stille til intervju.

Som kompensasjon for å delta i omsorgskommunepanelet, vil kommunen være prioritert i fagmiljøet ved Senter for omsorgsforskning, bli tilgodesett med formidling av forskningsresultater og kunne be om råd i aktuelle omsorgsfaglige problemstillinger.

BTI og tidlig innsats

BTI-modellen skal sikre god informasjonsflyt, brukermedvirkning, dokumentasjon og samordning av tjenester. Kommunen er i front på dette arbeidet og satsingen er i tråd med analysen som helse og omsorg har gjort sammen med Østre Agder kommunene og Agenda Kaupang og innsatstrappa om tidlig innsats og koordinering.

Barnevernsreformen

Barnevernsreformen trådte i kraft 1. januar 2022. Formålet er at barn og familier som trenger det, skal få hjelp til rett tid i lokalsamfunnet. Kommunene får et større ansvar for barnevernet, og det forebyggende og tverrsektorielle samarbeidet styrkes. Barnevernsreformen er derfor også en oppvekstreform.

Implementering og videreutvikling av BTI vil utgjøre rammeverket i arbeidet. Ulike prosjekter i helse, oppvekst og spesifikt helsestasjonen, vil bidra til utvikling i riktig retning.

Nytt fra 2022 er også at «Plan for tverrfaglig forebyggende arbeid» skal legges fram for kommunestyret. I Risør er politisk behandling tidfestet til juni-22.

3.1 Fag og tjenester

PSYKISK HELSE OG RUS

I enhet for psykisk helse og rus har vi et overordnet mål om at tjenestetilbudet skal fremme uavhengighet, selvstendighet og evne til å mestre eget liv.

Vi vil i 2022 fortsette å arbeide etter helsedirektoratets nasjonale veileder "sammen om mestring- lokalt psykisk helsearbeid for voksne". Den deler inn i tre hovedforløp som skiller seg fra hverandre med hensyn til problemets art, alvorlighetsgrad og varighet. I Risør er brukerne per i 01.02.2022 fordelt slik:

Hovedforløp 1: 31 brukere. Hf2: 48 brukere og ht3 70 brukere. Hovedforløp 1: Milde og kortvarige problemer. Hovedforløp 2: Kortvarige alvorlige problemer/lidelser og langvarige mildere problemer/lidelser Hovedforløp 3: Alvorlige langvarige problemer/lidelser.

Pasienter i forløp 3 gir de største utfordringene og får tilbud ved nr. 14 som vurderes driftet som et eget team. Andelen her har økt de seneste årene noe som skyldes en kraftig nedbygging av sengeplasser og lovverksendringer i forhold til tvangsbruk.

Det vil derfor for 2022 være svært viktig å opprettholde våre tjenester, og å få tilbudet på Nr14 i tilnærmet normal drift innenfor gitte anbefalinger og smittevernstiltak.

I løpet av høsten 2021 var det derfor nødvendig å bemanne opp i enheten med fem årsverk. Dette grunnet flere og sykere pasienter. For å få til dette økonomisk måtte enhetslederstillingen utgå for inneværende år.

En ny studie om korona-nedstengningens konsekvenser, tyder på at redusert tilgjengelighet til behandling i tillegg har blitt en betydelig belastning for personer med psykiske vansker og rusproblemer. Det knyttes til stressreaksjoner, angst, depresjon, ensomhet, selvmordstanker og somatiske smerter hos brukerne. Vi antar at dette er en av grunnene til at enhet for psykisk helse og rus får flere henvendelser og at flere av brukerne nå trenger betydelig mer oppfølging.

Veiledning ved videregående skole fortsetter en dag pr uke.

Nr.14

Videreutvikle Nr14 med en aktivitetsgruppe for unge ROP (rus og psykiatri pasienter) i forløp 3. Vi har gjort bygningsmessige endringer og garasjen er omgjort til snekkerverksted. Den gamle snekkerboden har blitt til et samtalerom. Det planlegges oppstart av en verkstedgruppe og et sykkelverksted i den nye snekkerboden.

Prosjektmidler

Psykisk helse har fått prosjektmidler. Målet med prosjektet er å styrke det forebyggende arbeid rettet mot ungdom. Fokuset er hverdagsmestring, hjelp til å komme ut i meningsfull aktivitet, arbeid eller skole. Prosjektet er underlagt BTI prosjektet.

Oppfølging nasjonal strategi

Enheden følger opp den nasjonale strategien mot hepatitt. Helsedirektoratet viser til at det er kommunene som har hovedansvaret for dette forebyggende arbeidet, og sier at kommunen har plikt til å gjøre sterilt brukerstyr tilgjengelig for sprøytebrukere i kommunen.

Fact

Hensikten med fleksibel aktiv oppsøkende behandling (FACT) er å gi et samlet og helhetlig behandlings- og oppfølgingstilbud til personer med alvorlig psykisk lidelse og med alvorlig svikt i sosial fungering ofte i kombinasjon med ruslidelse. Tilstanden vil i hovedsak være

gjennomgripende og langvarig og behovet for tjenester vil kunne variere fra intensiv daglig oppfølging til oppfølging hver 14. dag eller sjeldnere.

Prinsippet i behandlingen er at oppfølging foregår der personen bor og har sitt nettverk – altså at behandling flyttes ut av kontor og institusjon, til brukerens hjem og nærmiljø.

Kommunen har egen avtale med sykehuset om dette. Det vurderes om en felles avtale mellom eksempel Østre Agder kommunene og sykehuset vil være mer hensiktsmessig for framtiden.

REHABILITERING OG HJEMMETJENESTER

Hjemmesykepleien er den største delen av enheten, og er organisert i team. Noen av teamene jobber diagnosespesifikt, mens andre jobber mer allround. Poenget er at teammedlemmene kjenner sine brukere godt og det er med på å minimere antall ansatte en trenger inn til enkeltbrukere. Vi jobber med å sikre alle kommunens innbyggere uansett livsfase, rett hjelp på rett sted og til rett tid. Tjenesteytingen skal basere seg på den enkeltes behov og ytes etter enkeltvedtak. Tjenesten jobber etter prinsippet "Hva er viktig for deg".

Vi skal levere tjenester av høy kvalitet, ved å sikre at den enkelte ansatte har nødvendig kompetanse i forhold til arbeidsoppgavene de skal utføre.

Kommunen har flere eldre med psykiske lidelser som er i behov av tjenester fra oss. Dette er en gruppe som hjemmesykepleien ikke har spesiell kompetanse på. Disse har tidligere mottatt tjenester fra enhet for psykisk helse og rus. Når de opplever en økning i yngre vil dette føre til en forskyvning av brukere mellom tjenestene.

Enda tettere samarbeid med psykisk helse og fremdeles fokus på kompetanseutvikling vil stå sentralt.

Økt behov om sommeren

Hjemmetjenesten opplever økt etterspørsel om sommeren. Disse brukerne kommer i tillegg til kommunens egne innbyggere. Dermed øker arbeidsoppgavene samtidig som vi skal avvikle ferie for de faste ansatte.

Hjemmehjelp

Hjemmehjelp er den tjenesten i kommunes regi som ligger langt nede på innsatstrappen, men som er meget viktig å utvikle videre da dette er tjenesten som gjør at mange klarer seg med lite tjenester over tid. De som vasker hjemme hos brukerne gjør en formidabel jobb, både i forhold til tjenestelevering og i forhold til det mellommenneskelige aspektet. Det er utfordrende å rekruttere til denne viktige tjenesten.

Flere av de som jobber som hjemmehjelp, er i gang med en fagutdanning og jobber i hjemmesykepleien i tillegg.

Korttidsavdeling/Ny korttidsavdeling

Høsten 2021 åpnet ny korttidsavdeling med 12 plasser og det er økt opp med fire årsverk for 2022 som en start for denne avdelingen. Pasientene som kommer til avdelingen kan være svært syke og krevende å følge opp og tilsynslegen følger opp disse. Avdelingen jobber med kartlegging og medisinsk oppfølging, blant annet for å tilrettelegge for hjemreise hvis det er mulig. Sentralt i dette arbeidet står en intensivsykepleier.

Målsettingen er god kapasitet på korttids plasser samtidig som tilbudet om avlastning til pårørende utvides.

Hjelpemiddellager

Nytt hjelpemiddellager skal legge til rette for en rasjonell og kvalitativ god utlevering av hjelpemidler. Digital lagerstyring etableres.

Oppsøkende dagtilbud

Dagsenteret har åpent 4 dager i uken og har oppsøkende virksomhet 1 dag. Under pandemien har dette vært utfordrende, men det er kompensert med mer oppsøkende virksomhet. Dagsenteret er styrket så nå er det oppsøkende virksomhet alle dager. Dagsenteret jobber spesielt mot pasienter med demens og har egne grupper her noe som fanger opp et behov og en avlastning for flere.

Vi ser at denne kombinasjonen er nyttig og ønsker å fortsette med mye oppsøkende, og samtidig ha åpent.

Rehabilitering

Rehabiliteringstjenesten består av fysioterapeuter, ergoterapeuter og hjelpemiddelteknikker. Ny ergoterapeut som erstatter den tidligere syns og hørselskontakten er på plass. Denne tjenesten retter seg mye mot hjemmeboende og korttidsavdelingen.

Friskliv

Frisklivssentralen driftes av fysioterapeut knyttet til denne tjenesten. Hovedaktiviteten er veiledning, kursvirksomhet og gruppetrening.

Kreftkoordinator

Kreftkoordinator er til hjelp for å koordinere og tilrettelegge hverdagen for kreftsyke og pårørende på en best mulig måte. Hun ansvarlig for å samordne tilbud og tjenester rundt kreftpasientene i kommunen. Skal være lett tilgjengelig for pasienter og pårørende. Skal bidra til gode rutiner og systemer for kreftomsorg i kommunen.

Kreftkoordinator i 40% stilling bemannes av en sykepleier som også jobber i hjemmetjenestens kreft og lindrende team i 60% stilling. Kombinasjonen mellom disse to stillingene gir gode overganger der hvor behovet for mer tjenester er tilstede.

Demenskoordinator

Demenskoordinator er et bindeledd mellom deg som har demens, dine pårørende og hjelpeapparatet.

Demenskoordinator utgjør 20% stilling for sykepleier som tilhører demensteamet til hjemmetjenesten. Dette er en funksjon som hjemmetjenesten ser er verdifull.

Tiltaket bør også sees i sammenheng med en evt. styrking innenfor kommunens demensomsorg.

SYKEHJEMMET

Sykehjemmet består av 7 avdelinger med 8 pasienter på hver avdeling. Hjemmetjenesten drifter i tillegg kommunens korttidsavdeling. Nattjenesten er styrket med 1,9 årsverk.

De fleste pasientene som kommer inn på sykehjemmet har hatt et ønske om å være hjemme lengst mulig. Det betyr at funksjonsnivået til pasientene er på et lavere nivå når de får vedtak om langtidsopphold enn det var tidligere. Det fører igjen til at de trenger tettere og mer avansert medisinsk oppfølging og pleie.

Utfordringen er å klare dette på en faglig forsvarlig og god måte. Når pasientene har større og flere behov, blir den daglige driften utfordret med samme bemanning som tidligere. I tillegg er det flere oppgaver i form av lovpålagte krav som skal ivaretas. Kommunestyret har f.o.m. 2022 styrket bemanningen med 1,5 millioner. Dette vil avhjelpe situasjonen.

Det er stor spredning i alder på beboerne på sykehjemmet. Det gjør det utfordrende å legge til rette for meningsfulle aktiviteter for den enkelte. Pasienter som er kognitivt redusert kan ofte ha fysisk god helse, og har andre behov for oppfølging. Dette vil kreve styrket bemanning i årene som kommer.

Digitalisering

Sykehjemmet har prøvd ut og tatt i bruk ulike digitale løsninger med gode resultater. Lokaliseringsteknologi (GPS), digitalt tilsyn (bevegelse sensorer, døralarmer, falldetektorer og E-rom. Kjøkkenet skal ta i bruk ny digital løsning i.f.t matbestilling.

Nytt sykesignalanlegg ble installert våren 2021. Dette gir økt sikkerhet og kvalitetsforbedring der det også kan gjøres individuelle tilpasninger.

Videreutvikling av dette området blir viktig fremover da dette innebærer økt livskvalitet for pasientene og en mer rasjonell drift for enheten.

Livsglede

Sykehjemmet ønsker å ha fokus på livsglede, og har startet prosessen for å bli livsgledehjem sertifisert og driftes etter prinsippet "hva er viktig for deg". Dette innebærer en personsentrert omsorg. Fokus på hva den enkelte har av iboende ressurser står helt sentralt.

Frivillighet

Sykehjemmet har ikke hatt besøk av frivillige under pandemien, og håper dette kan gjenopptas i 2022. Kommunestyret har bevilget midler til utbedring av uteområder/sansehage og det vil være et viktig tiltak i forhold til både trivsel og livsglede.

Brannvern

Brannvern skal ha fokus på sykehjemmet i 2022. Det skal utarbeides en ny omfattende ROS analyse for å trygge sykehjemmet i.f.t. dette området.

Heltid

Kommunen har vært med i læringsnettverket for heltidskultur, Nytt Blikk Agder. Sykehjemmet har vært pilot i dette prosjektet. Hovedverneombud, hovedtillitsvalgte og personal har vært med i prosjektet, i tillegg til plassverneombud, plasstillitsvalgte og ansatte.

Arbeidet med heltidskultur foregår parallelt med utarbeidelse av nye turnuser. Arbeidet er viktig i forhold til videre rekruttering og kvalitet i tjenestene.

HABILITERING

Omstilling

Omstillingen i habiliteringstjenestene vil fortsette i 2022 samtidig som arbeidet med å styrke kompetansen i enheten står sentralt. Habiliteringstjenesten lokalt og på landsbasis har for lav kompetansedekning og dette har stor fokus i 2022.

Dette innebærer også å se på muligheten for større samdrift. Det vil si større grad av samdrift mellom Tyriveien, Linken, Orreveien, Sandnes og med ambulerende team.

Hovedmålet er å dra størst mulig veksler på bruk av kompetanse og erfaring på tvers av avdelingene.

Team

Erfaringene med team er svært gode i helse og omsorg. Kvaliteten på tjenestene øker og det involverer færre ansatte som den enkelte bruker forholder seg.

Målsettingen for tjenesten er å innarbeide dette som en del av organiseringen i 2022.

Aktivitet

En grundig kartlegging av aktivitetstilbud og behov hos den enkelte blir sentralt for inneværende år. "Hva er viktig for deg", som en ressursorientert metode vil være avgjørende for økt trivsel og brukermedvirkning.

Boliger unge funksjonshemmede i Tyriveien

Prosjektet "boliger unge funksjonshemmede" påbegynnes i løpet av våren og det er nedsatt styringsgruppe, prosjektgruppe og arbeidsgruppe. Prosjektet er bruker initiert og tanken er at brukerne skal kjøpe boligene og danne borettslag sammen.

I tillegg utbedres personalbasen etter vedtak i kommunestyret.

Velferdsteknologi

Habiliteringstjenesten har et stort potensiale i utnytting av teknologi. Dette vil bidra til økt livskvalitet for brukeren og effektivitet i tjenesten. Vi har erfart at særlig unge brukere har profitert på ulike digitale løsninger som vi har pilotert i flere prosjekter.

Fremtidige brukere av habiliteringstjenestene

Det kommer brukere med andre diagnoser og det må det tas hensyn til i framtidig planlegging og organisering. Teamorganisering som det hjemmetjenesten har praktisert med stor suksess er tenkt i habiliteringstjenestene, noe vi mener vil styrke kompetansen og begrense antall ansatte som brukerne har å forholde seg til.

HELSETJENESTER

Samlokalisering av fastlegene

Kommunestyret vedtok i sak 20/59 at det skal arbeides med en samlokalisering av alle legene. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal se på samlokalisering og nærliggende utfordringer knyttet til legetjenesten.

Målsettingen er en sak til politisk behandling før sommeren 2022.

Risør helsestasjon - Forebyggende helsearbeid

Forebyggende helsearbeid reguleres gjennom Nasjonale Faglige retningslinjer for både svangerskapsomsorg hos jordmor, helsestasjon for barn 0-5 år og skolehelsetjenesten i barneskole, ungdomsskole og videregående skole. Det samme gjelder Helsestasjon for ungdom (HFU) og helsestasjonens tilbud til nyankomne flyktninger og innvandrere.

Retningslinjene stiller krav til tilbudet brukerne våre skal ha – og det er omfattende. Gjennom prosjektmidler vi har søkt fra Helsedirektoratet de siste årene, har vi økt innsats i temaene psykisk helse på ulike aldersnivå, voldsforbyggende tiltak og økt oppfølging rundt overvekt/fedme hos barn og unge.

Fra 2022 er midlene innarbeidet i tre års fase, med forutsetning om gradvis økt kommunal egenandel. Helsestasjonen er sentrale i arbeidet med barnevernsreformen og tidlig samordning av tjenester.

«Familie for første gang» og «Samordning til de yngste barnas beste» er eksempler på nye interkommunale prosjekter med fokus på kvalitet og helhetlig tidlig innsats.

Vi ønsker å styrke foreldreskap og øke mestringskompetansen til både barn, unge og foreldre i forskjellige faser. Vi tar i bruk særskilt kompetanse hos våre ansatte innen spe- og småbarns psykiske helse, familierapi og ulike typer erfaring i samtale og veiledning av brukere.

Kommunepsykolog

Kommunepsykologen er en viktig forebyggende ressurs i Risør. Fra tilsetting i september 2020 har vi stadig økt vårt samarbeid med han og har god veiledning og utveksling av erfaringer i forskjellige tema. Til nå har psykologressursen særlig vært styrkende ved psykisk strev hos skolebarn og ungdom. Fra tilsetting i september 2020 har psykologen stadig økt innsatsen han yter, både i bredde og omfang.

Veiledning står sentralt overfor flere tjenester. Styrking av de ansatte gir økt kvalitet i tjenesten som ytes til våre innbyggere i ulik alder.

Vaksiner

Vi tilbyr vaksiner etter Folkehelseinstituttets anbefaling og inviterer til konsultasjoner i svangerskap og småbarnsalder for å trygge foresatte i at utviklingen går normalt og oppdage mulig skjevutvikling tidlig. Samtaler om samspill og regulering, om foreldres egen oppveksterfaring og trivsel i familiesituasjonen nå har stort fokus.

Skolehelsetjenesten

Helsesykepleierne i skolehelsetjenesten opplever stort trykk på samtaler med barn/unge som har det vanskelig. I BTI-kommunen Risør har vi mer tverrfaglig samarbeid med barnehager, skoler, barnevern, NAV/flyktingetjenesten, psykisk helse og fastlegene enn før - og foreldrene er viktige samarbeidspartnere når det er ulike typer strev i barns/unges liv. Vi har ulike veiledningsprogram for å hjelpe foreldre i ansvaret, og i en del situasjoner er samarbeid med barnevernet den beste løsningen for flere parter. Barnevernet har økte ressurser til mulig stor hjelp i familiene.

Brukermedvirkning

Brukermedvirkning er et viktig begrep i dagens forebyggende arbeid. Vi etterspør innspill fra brukerne våre – Risørs barn og unge og deres foreldre – på hva de selv kan mestre i eget liv, hva de eventuelt vil trenge støtte til og hvilken metode som fungerer. Vi samarbeider med skolene i forskjellige undervisningsprogram på ulike aldersnivå (psykisk helse, seksuell helse, pubertet, nettvett, vennskap m.m.) Vi deltar i ressursteam i barnehager og skoler.

Vi skal fortsette å være en forebyggende helsetjeneste som er tilpasset barn/unge/foreldre som lever i 2022. Digitale og sosiale medier er steder der brukerne våre søker informasjon – den plattformen må vi kjenne, og forklare når det trengs.

Lavterskel

Helsesykepleiere, jordmor, fysioterapeut, lege, sekretær og psykolog jobber sammen i et fortsatt lavterskeltilbud. Resultatene i forebyggende arbeid kan vi måle om LENGE, men vi jobber forskningsbasert og lytter til Ungdata og annen

Rekruttering

Regjeringen har sterk anmodning om at ressurser overfor barn/unge ikke skal reduseres i

Koronatiden. I Risør har vi langt på vei fått til det til. Likevel har vi utfordringer i rekruttering av fagpersonell i helsestasjonen ved permisjoner og sykefravær. Vi ønsker at svangerskapsomsorg, helsestasjon og skolehelsetjeneste skal fortsette å være en attraktiv og utfordrende arbeidsplass med godt fagmiljø og god trivsel. Tid til jevnlig faglig oppdatering, tilbud på veiledning og evt. kompetanseheving er en del av det.

3.2 Økonomiske rammer

3.2.1 Budsjettvedtaket

Netto driftsrammer for 2022 for sektor for Helse og Omsorg kan vises med sum inntekter og sum utgifter som følger.

300 Sektor helse og omsorg	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Inntekt	-51 006 000	-50 501 000	-36 085 000
Utgift	248 682 000	243 629 000	254 299 000
Netto driftsrammer	197 677 000	193 128 000	218 214 000

Et sentralt område å jobbe med framover er hvordan ressursene fordeles, generelt i kommunen og spesielt i helse og omsorg. Knappheten på ressurser vil øke i takt med økte behov og forventninger noe som gjør at vi må vurdere tildeling og saksbehandling på en annerledes måte.

Kommunens helse og omsorgstjenester står foran store utfordringer i årene som kommer. Demografien viser at andelen eldre vil øke kraftig i årene framover. Samhandlingsreformen gjør at kommunen i tillegg får ansvar for flere og sykere pasienter og brukere. Andelen barn og unge blir mindre i samme periode. Kommunens økonomiske planlegging må ta hensyn til dette.

Dette er et stykke på vei hensyntatt i budsjettet for 2022 som viser en økning i årsverk og rammer for helse og omsorg.

Tjenestebehovet i helse og omsorg vil øke til det dobbelte fram mot 2040 dersom tjenestene løses på samme måte som i dag. Derfor jobbes det kontinuerlig med tiltak som gir en mest mulig rasjonell drift.

3.2.2 Vedtatte tiltak for sektoren

Følgende tiltak med økonomisk effekt på driften for planperioden 2022-25 ble vedtatt.

Tiltaksplan	Tiltaksliste til Handlingsprogram og økonomiplan 2022-25 (alle tall i hele 1000)	2022	2023	2024	2025
	Helse og omsorg				
300-9	Samlokalisering leger	0	0	0	0
	Styrket grunnbemanning sykehjem	1 500	1 500	1 500	1 500
	Sum tiltak helse og omsorg	1 500	1 500	1 500	1 500

Samlede tiltak inn i Helse og omsorgssektoren, inkludert tekst-tiltak ble vedtatt for 2022.

Helse- og omsorg			
300-1 Ny interkommunal legevakt	Sørlandet sykehus HF har bidratt til med en tomt i tilknytning til dagens sykehus. På denne tomten er det planlagt en bygning, som i tillegg til legevakt for regionen, som også omfatter Nissedal og	Utbygging i regi av Arendal kommune. Politisk sak 1. halvår 2022 om finansieringsordning (drift eller investering).	Kommunedirektør og kommunalsjef Helse & omsorg

Helse- og omsorg			
	<p>Fyresdal, skal gi plass til det interkommunale KØH-tilbudet og til en avklaringsavdeling for Arendal kommune. Kostnaden til denne avdelingen dekkes i sin helhet av Arendal kommune. Bygget er planlagt i tett samarbeid med arbeidstakere og brukere. Det forventes ferdig ved årsskiftet 2022-2023. Kommunene har gitt sin tilslutning til at investeringskostnaden knyttet til de deler av bygget som skal ha interkommunale funksjoner skal fordeles mellom medlemmene i Østre Agder-samarbeidet ut fra befolkningsandel ved byggeprosjektets start. Forpliktelsen for de deltakende kommuner inntreer fra 1/1-2023. Prosjektet finansieres i byggefasen av vertskommunen, dvs. Arendal kommune. Kr. 10.200.000 (I) i 2023</p>		
300-9 Samlokalisering leger m.m	<p>Kommunestyret vedtok i sak 20/59 at det skal arbeides med en samlokalisering av alle legene. Kommunedirektøren vil følge opp denne beslutningen med et forstudie som belyser hvilke muligheter vi har og hvordan dette kan løses. I saken må det også sees på hvilke implikasjoner dette har for øvrig kommunal bygningsmasse i tilknytning til Risør sentrum og hvordan dette kan løses. Vi forutsetter bruk av egne ressurser til dette arbeidet, evt. tilgjengelige midler i budsjettet for 2022.</p>	<p>Kommunedirektør og kommunalsjef Helse & omsorg jobber sammen om dette med siktemål om en politisk sak til kommunestyret i løpet av første halvår 2022. Kommunalsjef Helse & omsorg følger opp dialogen om et avtalegrunnlag rettet mot legene. Kommunedirektør jobber videre alternative løsninger for lokalisering. Ledergruppa involveres i arbeidet.</p>	<p>Kommunedirektør og kommunalsjef Helse & omsorg</p>
PV 03/22 Grunnbemanning enhet sykehjem	<p>For å oppnå flere heltidsstillinger og for generelt å imøtekomme behovene settes av 1,5 mill. kr til økt grunnbemanning. Bakgrunn: Belastningen på sykehjemsenheten er økende og bekymringsfull.</p>		<p>Per Christian</p>

Helse- og omsorg			
	Det er krevende med rekruttering, særlig sykepleiere, men ytterligere vekt på heltidskultur kan sikre rekruttering av flere faggrupper. samhandlingsreformen og praksis på sykehus gjør at sykehjemmet nå får beboere som tidligere fikk behandling eller tilsyn på sykehus. Inndekning fra Tilleggsprop.		

3.3 Arbeidsgiver

En god arbeidsgiverpolitikk handler om å se og tilrettelegge for ledere og medarbeidere som organisasjonens viktigste ressurs for å nå mål, utvikle og levere gode tjenester.

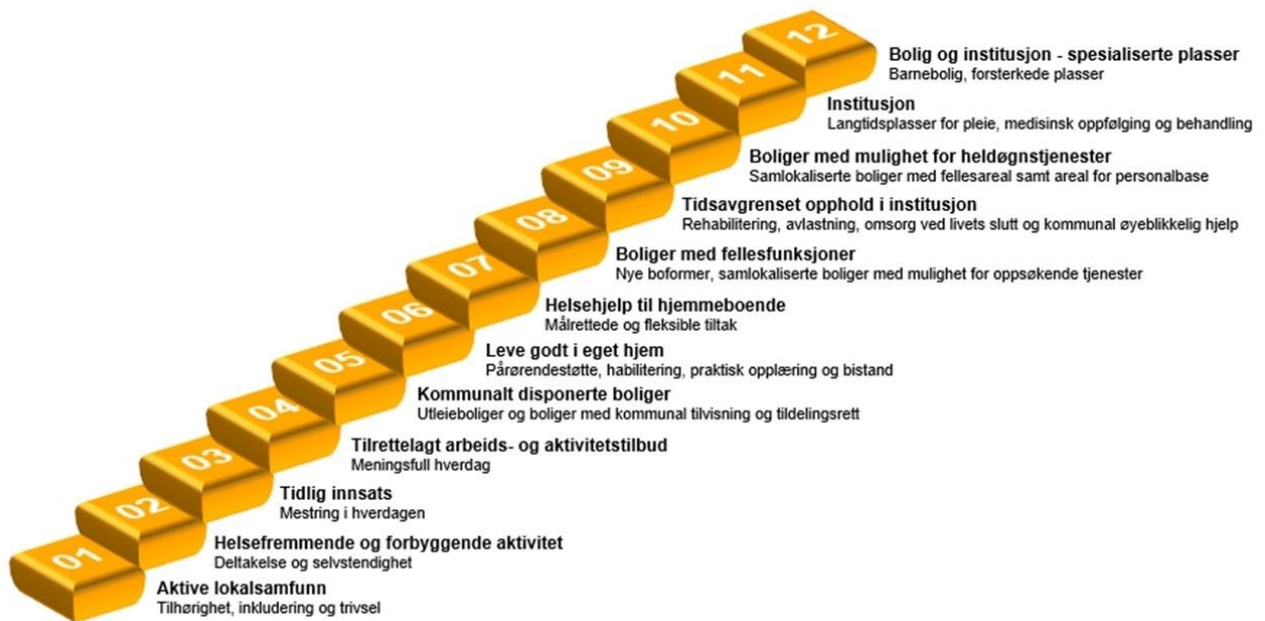
Arbeidsgiverpolitikk kan defineres som de verdier, holdninger og handlinger som arbeidsgiver står for og praktiserer overfor medarbeiderne hver dag.

Verdidokumentet er sentralt i dette arbeidet og brukes aktivt i ulike sammenhenger innen helse og omsorg. Ved ansettelse, ved medarbeidersamtaler, ved den vanskelig samtalen og ellers i det daglige arbeidet.

3.3.1 Bemanning

Helse og omsorg har en liten økning i årsverk i 2022. Dette først og fremst i sammenheng med åpning av ny korttidsavdeling. Det har også vært nødvendig å øke opp i psykisk helse samtidig som det er redusert i habiliteringstjenestene.

3.3.2 Kompetanse

Framtidig saksbehandling/saksbehandlere må ha fokus rettet mot bunnen av innsatstrappa slik at den enkelte pasient/bruker kan klare seg godt og lengst mulig uten tyngre og kostbare tiltak.

De må i tillegg ha kunnskaper om økonomi og organisatoriske relasjoner innen så vel kommunen generelt som helse og omsorg spesielt, slik at kommunen sikrer riktig kapasitet på de ulike områdene når det virkelig trengs.

Sykepleiebehovet er spesielt stort og kommunen vurderer ulike tiltak for å bedre tilgangen på denne gruppen bl.a. gjennom et tettere samarbeid med universiteter og høyskoler.

Tilrettelegging for fagarbeidere som vil ta sykepleierutdanning kan bli et viktig tiltak.

Tilbud til ufaglærte assistenter om å fullføre fagbrev i helsefag gjennom strukturert oppfølging og relevante praksisperioder internt i kommunen. I tillegg gjennomfører ansatte viktige spesialiserte kurs innenfor sine fagområder.

Vi opplever stor interesse og høyt engasjement rundt kompetanseheving og videreutdanning blant våre ansatte. Kommunens lønnspolitikk reflekterer arbeidsgivers ønske om å stimulere til kompetanseheving.

En enkel strategiplan for kompetanseheving og rekruttering ligger i bunnen av sektorens prioriteringer. Denne evalueres og rulleres kontinuerlig. Med den organiseringen vi har kan kompetansehevingen styres etter sektorens behov. Jobber du på rehabiliteringsteamet skal du fortrinnsvis videreutdannes innen rehabilitering. Tilsvarende for eksempel med demensteamet, psykisk helse eller helsestasjon. Dette styrker også strukturen i organisasjonen.

Teamorganiseringen som preger helse og omsorg styrker kompetansen til den enkelte og reduserer antall ansatte som den enkelte bruker/pasient møter i det daglige.

Tilrettelegging for kompetanseheving og videreutdanning og gode lønnsbetingelser blir viktige faktorer i framtidig rekruttering.

Tett og godt samarbeid med utdanningsinstitusjoner og tillitsvalgte er en forutsetning. Kommunen har startet arbeidet med en felles kompetanse og rekrutteringsplan.

3.3.3 Nærvær/fravær

Sykefraværet har vært høyere gjennom hele pandemien og det er forventet høyt utover vinteren og våren. Det er derfor vanskelig å kommentere og ha en målsetting om for 2022.

3.3.4 Heltid/deltid

Heltidskultur.

Omfanget av deltid i helse og omsorg er en av de mest utfordrende oppgavene vi har. Dette krever nye løsninger. Innovasjon og nytenkning er avgjørende for at kommunen skal kunne møte de utfordringene vi står over for både for å kunne gi gode tjenester og for å rekruttere de menneskene vi ønsker. Noen av disse utfordringene kan ikke løses ved å fortsette å jobbe på samme måte.

Helse og omsorg har deltatt i et interkommunalt nettverk om dette. Arbeidet tas videre i egen kommune. Det er et kontinuerlig fokus på høyere stillingsstørrelser. Kommunestyrets vedtak om styrking med 1,5 millioner til sykehjemmet er en god start. Stadig jobbing og forbedring av bemanningsplaner og turnuser har stort fokus fra ledere og tillitsvalgte. Hovedutfordringen er helgene. En økning av grunnbemanningen synes å være helt avgjørende i denne sammenhengen.

3.3.5 Arbeidsmiljø

Kommunens kvalitetssystem, QM+, brukes kontinuerlig i helse og omsorg. Det oppfordres til bruk av avvikssystemet som et ledd i kvalitetsutviklingen av tjenestene.

Det gjennomføres systematiske vernerunder i forhold til IK/HMS.

Medarbeiderundersøkelser gir stort sett gode tilbakemeldinger. De blir gjennomgått i ledergruppa og tas videre i den enkelte enhet slik at medarbeiderne får mulighet til å bidra inn i et forbedringsarbeid.

Pandemien har bydd på store utfordringer og ekstrabelastninger for de ansatte. Samtidig har det vært nyttig og god læring for hele organisasjonen. Ansatte viser en entusiasme og et pågangsmot som er beundringsverdig. Vi kommer styrket ut av dette.

3.4 Klima & Miljø

3.4.1 Sektorens klima- og miljøstatus

Transport utgjør mer enn halvparten av utslippene som kan kuttes i en kommune. Gjennom overgang til nullutslippskjøretøyer, reduksjon i transportbehov og tilrettelegging for gange, sykling og kollektivtransport, kan kommunen bidra til reduksjon av klimagassutslipp og samtidig gjøre sentrene våre mer attraktive og tilgjengelige.

Utbyggingen av Frydenborgsenteret med nytt parkeringshus for hjemmetjenestens biler gjør det mulig med en gradvis overgang til el-biler og avviklingen av dagens bilpark.

Sektoren kildesorterer i avdelinger og enheter og kjøkkenet har fokus på redusert matsvinn.

3.4.2 Miljøfyrtårn-sertifiseringer

Risør kommune jobber med å bli sertifisert som Miljøfyrtårn. Kommunehuset var først ute og Frydenborgsenteret står for tur i 2022.